

Cuprins

Cuvânt înainte	17
Prefață	19
Foreword	29

Capitolul 1

Începuturile	41
1. Preliminarii	41
2. Pregătirea.....	46
3. Actul de naștere	49
4. Întemeierea și fondatorii.....	55
Anexe	63
1. Vasile Sturza	63
2. Constantin N. Brăiloiu	64
3. Mihail Kogălniceanu și Curtea de Casație	65

Capitolul 2

O Curte de Casație pentru întregul stat al Principatelor Unite.

Fundamentele	70
1. Organizarea Curții	71
2. Completurile de judecată.....	72
3. Competențele Curții.....	73
3.1. Curte de Casație	73
3.2. Înalță Curte de Justiție	78
3.3. Instanță disciplinară	80
3.4. For de dezvoltare a dreptului român.....	80
3.5. Deschiderea anilor judecătorești	83
4. Statutul magistraților Curții	87
5. Uniforma membrilor Curții de Casație	93

6. O mare dilemă: unde să fie sediul Curții: la București sau la Iași?	96
7. Localul Curții	102

Capitolul 3

Curtea de Casație și Justiție în timpul domniei lui

Alexandru Ioan Cuza	108
1. Organizarea modernă a Baroului român	114
2. Dificultățile și satisfacțiile începutului. Afirmarea identității	114
3. Consolidarea	127
3.1. Prima modificare a Legii Curții de Casație și de Justiție (1864)	129
3.1.1. Atribuțiile Ministerului Public	131
4. Curtea de Casație în viața publică a țării	133
4.1. Participarea la elaborarea marilor coduri	135
5. Anii judecătorești	136
6. Justiția în fața... Justiției!	140

Capitolul 4

Curtea de Casație în timpul lui Carol I	154
1. „Șocul” schimbării regimului	159
1.1. Cazul „străinului” Titu Maiorescu	162
1.2. Schimbarea procurorului general Al. Papiu-Ilarian	164
2. Atribuțiile secțiilor	167
3. Statistica judiciară a Înaltei Curți	167
4. Avizele Curții de Casație	174
5. Competențele Curții de Casație în materie ecleziastică	185
6. Cazuri și necazuri la Curtea de Casație	187
6.1. Cazul poetului Alexandru Macedonski	187
6.2. Cazul procurorului general Dim. P. Viorianu	188
6.3. Despre cum se putea ajunge consilier la Casație	190
7. Discursul de redeschidere pus sub semnul întrebării	191
8. Repertoriul jurisprudenței ICCJ	194
9. Recursuri în anulare și recursuri în interesul legii	195
10. Palatul de Justiție	201
11. Consiliul Superior al Magistraturii	206

12. Înalta Curte ca instanță de contencios administrativ	210
13. Controlul judecătoresc al constituționalității legilor	214
13.1. Preliminarii	214
13.2. Momentul 1912 și urmările sale	216
13.3. Consacrarea constituțional – legislativă a controlului constituționalității legilor	221
13.4. Concluzii	223
14. Moartea unui rege, sfârșitul unei epoci	223
14.1. Justiția și magistratura sub Regele Carol I.	224
Anexe	228
1. Personalități ale Casației	228
1.1. Vasile Conta	228
1.2. Scarlat Fălcoianu	231
1.3. Alexandru Crețescu	232
1.4. Dimitrie Alexandresco	233
1.5. Constantin E. Schina	240
2. Atentat la Înalta Curte de Casație	243
3. O cercetare administrativ-judecătorească	255

Capitolul 5

Curtea de Casație sub domnia regelui Ferdinand I	281
1. Justiția supremă sub ocupație și în stare de război	282
2. Dificultățile unificării	286
2.1. Structurile judiciare anterioare Marii Uniri	286
2.2. Unificarea organizării judecătorești	289
3. Prim-președinții epocii	297
3.1. Corneliu Manolescu-Rîmniceanu	297
3.2. Victor Rîmniceanu	299
3.3. Gheorghe Buzdugan	300
4. Regele Ferdinand	301
Anexe	305
1. Arghezi și Slavici în fața tribunalelor militare	305
2. Procesul A. Blank – Al. Bogdan-Pitești	312

Capitolul 6

Justiția română în „epoca regelui Carol al II-lea”	317
1. Organizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție	318
2. O „inginerie” juridică sau „regele e mort, trăiască regele!” ...	319

3. O despărțire cu poezii.....	322
4. Regele se impune, Curtea nu se predă	326
5. În apărarea inamovibilității magistraturii.....	335
6. Cazul Maria general Antonescu	339
7. Avocatura se „românizează”	340
8. Carol al II-lea și Constituția personală	345
9. Crearea Secției a IV-a a Curții	347
10. Atribuția de validare a alegerilor parlamentare.....	350
11. Eterna problemă a salariilor	351
12. Relansarea și modernizarea „Buletinului Curții de Casație”	354
12.1. Renașterea „Buletinului Casației”	355
13. Prim-președinții Curții de Casație din deceniul patru al secolului al XX-lea	356
13.1. Oscar N. Nicolescu.....	356
13.2. Dimitrie Volanschi.....	357
13.3. Andrei Rădulescu – prim-președintele cărturar	359
14. În loc de concluzii	361
Anexe	363
1. Procesul surorilor Văcărescu.....	363
2. Cei cari au fost.....	370
3. Lumea Curții de Casație în deceniul patru al veacului al XX-lea.....	373
4. Omagiul justiției pentru o mare regină	377
5. Juriștii la Academia Română.....	379
6. Magistratura și literatura	383

Capitolul 7

Curtea de Casație în perioada 1940-1944.....	388
1. La vremuri noi, oameni noi!.....	388
2. Justiția în vremuri tulburi	391
3. Revizuirea proceselor politice din perioada 1932-1940.....	394
4. Înalta Curte de Casație în echilibrul dictaturii	397

Anexe	401
Tabloul magistraților Înaltei Curți de Casație și Justiție aflați în funcțiune la 1 ianuarie 1942	401

Capitolul 8

Instanța supremă între 1945 și 1989.....	412
1. Tranziția spre regimul totalitar comunist.....	412
1.1. Primul val de epurări.....	412
1.2. Judecarea celor vinovați „de dezastrul țării” și crime de război	415
1.3. Procesul lui Istrate Micescu	425
1.4. Nedemnități electorale.....	427
2. De la Curtea de Casație la Tribunalul Suprem	430
3. Constituțiile regimului comunist.....	434
4. Impactul asupra statutului instanței supreme.....	437
5. Tribunalul Suprem al RPR	439
6. Înființarea Școlilor Juridice	441
7. Tribunalul Suprem al R.S. România	442
Anexe	446
1. Alexandru Voitinovici	446
2. Constantin Stătescu	446

Capitolul 9

Renașterea Curții Supreme. Înalta Curte de Casație

și Justiție	455
1. O problemă spinoasă: promovarea judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție.....	460
2. Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte „curți supreme” din România	463
2.1. Înalta Curte de Casație și Justiție și controlul constituționalității legii. Raporturile cu Curtea Constituțională a României	463
2.2. Raporturile cu Curtea de Conturi a României	464
3. Înalta Curte de Casație și Justiție a României în sistemul mondial al curților supreme.....	465

4. Relațiile Înaltei Curți de Casație și Justiție a României cu curțile europene.....	469
4.1. Conexiunile cu Curtea Europeană a Drepturilor Omului	469
4.2. Legăturile cu Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE).....	470
În loc de încheiere	472
Anexe	474
Bibliografie selectivă	501